Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną

Tożsamość dziennikarza

Tom 3

Wydawnictwo
Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2013

Zasadniczą treścią tekstów pomieszczonych w tomie jest wieloaspektowe ujęcie współczesnej postaci **dziennikarza** poruszającego się w społeczeństwie medialnym, w rzeczywistości „płynnej", w kulturze konwergencji.

Obserwujemy też konstruowanie się dziennikarskiej tożsamości zawodowej i jej współczesne transformacje. Zgodnie ze słowami: „Ja, które się ciągle zmienia, to ja, które żyje" (V. Voolf, *Fale*), można uznać, że dziennikarstwo w sensie nowoczesnym, które rodziło się – bynajmniej nie bezkonfliktowo – w XIX wieku, w XXI wieku dostosowuje się do swoich czasów, uwzględniając zmiany społeczne, kulturowe, polityczne, technologiczne. Przemiany dokonujące się w dziennikarstwie prowokują dyskusje o jego „śmierci". Te są jednak chyba „przedwczesne", choć pobudzające poznawczo i nośne społecznie.

W tomie znajdujemy artykuły kładące akcent na opis tożsamości zbiorowej, profesjonalnej, a obok nich artykuły o charakterze *case study*, w których pokazano przenikanie się tego, co zbiorowe, z tym, co indywidualne, jednostkowe.

Podobnie jak w dwóch wcześniejszych tomach z cyklu *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną*, tak i w tym, poświęconym tożsamości dziennikarza, głos zabierają naukowcy reprezentujący różne dziedziny wiedzy, którzy zajmują się mediami i komunikacją zapośredniczoną medialnie. Są to kulturoznawcy, medioznawcy, lingwiści, historycy i teoretycy literatury. Wszyscy autorzy są pracownikami Uniwersytetu Śląskiego lub są z nim związani.

Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną

Tom 3

Tożsamość dziennikarza

PRACE NAUKOWE

UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

NR 3071

Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną

Tom 3

Tożsamość dziennikarza

pod redakcją

Małgorzaty Kity, Magdaleny Ślawskiej

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego Katowice 2013

Redaktor serii: Kultura i Język Polski dla Cudzoziemców
Małgorzata Kita

Recenzenci
Iwona Hofman
Barbara Kudra

Spis treści

Słowo wstępne (*Małgorzata Kita, Magdalena Ślawska*) | 7

Część pierwsza

Prolegomena do pytania o tożsamość dziennikarza

Rozdział pierwszy
Urszula Żydek-Bednarczuk
Wibrująca tożsamość dziennikarzy | 13

Rozdział drugi
Stanisław Michalczyk
Dziennikarstwo i media jako instytucje. Teoretyczna analiza problemu | 25

Rozdział trzeci
Jerzy Mikułowski Pomorski
Polski dziennikarz: między tendencyjnością a partyjnością | 44

Rozdział czwarty
Jacek Skorus
Media worker jako nowa postać dziennikarza informacyjnego | 58

Rozdział piąty
Bogusław Dziadzia
Tabloidyzacja na peryferiach. Doksa i stygmat prowincji | 71

Rozdział szósty
Mirosława Wielopolska-Szymura
Dziennikarstwo w kontekście tabloidyzujących się mediów | 88

Rozdział siódmy
Magdalena Ślawska
Dziennikarskie opowieści o własnych tekstach jako przejaw tożsamości | 103

Część druga

Dziennikarz: tożsamość jednostkowa i profesjonalna

Rozdział ósmy
Piotr Zawojski
Ja — w kilku osobach/kilka osób we mnie: dziennikarz, krytyk sztuki, naukowiec Perspektywa autobiograficzna | 117

Rozdział dziewiąty
Danuta Ostaszewska
Martyna Wojciechowska: dziennikarz — kobieta — podróżnik. Zawód i pasja | 129

Rozdział dziesiąty
Iwona Loewe
Twarze polskiej telewizji dawniej i dziś | 145

Część trzecia

Być dziennikarzem — być pisarzem Związki literatury i dziennikarstwa

Rozdział jedenasty
Marek Piechota
Adam Mickiewicz — wieszcz trybunem ludu. Poeta w okowach dziennikarstwa | 161

Rozdział dwunasty
Ireneusz Gielata
Zawód — nowoczesny felietonista (przypadek Henryka Sienkiewicza i Bolesława Prusa) | 178

Rozdział trzynasty
Małgorzata Kita
Bel Ami — prototyp nowoczesnego dziennikarza | 197

Rozdział czternasty
Jerzy Paszek
„Mszasakrada". Jak dziennikarze (s)potykali się z *Finneganów trenem*? | 239

Noty o autorach | 251

Słowo wstępne

Tożsamość stała się tematem przykuwającym uwagę uczonych z różnych dziedzin wiedzy, ale jest też kwestią, która zajmuje „zwykłego człowieka" — nie tylko w momentach autorefleksji. Te dyskusje, prowadzone zarówno z perspektywy naukowej (psychologicznej, socjologicznej, biologicznej, filozoficznej — jednym słowem: humanistycznej), jak i w ramach myślenia zdroworozsądkowego, dowodzą wagi fenomenu tożsamości i problemów, które rodzi, tylko pozornie proste, pytanie: *kim jestem?* Oznaczają one rozpoznanie, a przynajmniej próby rozpoznania istoty samego siebie przez jednostkę lub przez innych. Są drogą do uzyskania świadomości siebie i reprezentacji siebie.

Tożsamość uznawana jest za ważną kategorię porządkującą relacje człowieka z samym sobą, z drugim człowiekiem, ze światem.

Pojęcie tożsamości „zyskało w pracach wielu autorów status koncepcji podstawowej zarówno w analizach materiałów empirycznych odzwierciedlających właściwości egzystencji społecznej jednostki, jak i w publikacjach czysto teoretycznych" — stwierdza Zbigniew Bokszański w swojej książce *Tożsamość, interakcja, grupa*. Problematyka tożsamościowa, obecna w badaniach podstawowych i empirycznych, przekracza granice dyscyplinowe.

Wielość odpowiedzi na kwestię tożsamości/identyczności rodzi też wielość słów nazywających tożsamość i ją kategoryzujących; poza *tożsamością* (od łac. *idem* 'identyczność, ciągłość') mamy: *ja*, *podmiot*, *podmiotowość*, *autodefinicja*, *samowiedza*, *utożsamienie*, *jaźń*, *obraz siebie*, *reprezentacja siebie*. Wielopodmiotowa debata dotycząca problemów fundamentalnych dla człowieka, dla jednostki odsłania wielopoziomowość samego fenomenu: mówi się o tożsamości jednostkowej, tożsamości społecznej, tożsamości zawodowej.

Powtarzający się element semantyczny *wielości* każe wrócić do myśli Arystotelesowskiej: „Jasne jest przeto, że tożsamość jest pewną jednością wielości rzeczy bądź jednością jednej rzeczy pojmowanej jako wielość, gdy na przykład mówimy, iż rzecz jest identyczna sama ze sobą; bo ta sama rzecz jest tutaj pojmowana jako dwie" (Arystoteles, *Metafizyka*, 2009,

s. 1018a). Przywołuje też słowa Virginii Voolf z jej powieści uznawanej za literackie studium tożsamości: „Nie jestem jedną osobą, jestem wieloma ludźmi" (*Fale*, 1931).

Tożsamość: dana — konstruowana; stała i trwała — zmienna i dynamiczna; gra jedności i wielości. Albo — jak mówi Marian Golka w *Globalizacji współczesnej i globalnych problemach* (2012) — „Słowem, tożsamość to koegzystencja różnic".

Zasadniczym tematem spotkania w przestrzeni tomu badaczy z kilku dyscyplin naukowych jest to, co dzieje się na styku tożsamości jednostkowej i tożsamości profesjonalnej — tu: dziennikarskiej. Jednostka konstruuje swoje *ja* w przestrzeni wyznaczonej kulturą grupy i zbiorowości, w której funkcjonuje w planie zawodowym. Między tożsamością indywidualną a tożsamościami społecznymi, w tym profesjonalną, zachodzi z pewnością wzajemna determinacja.

Zasadniczą treścią tekstów pomieszczonych w tomie jest wieloaspektowe ujęcie współczesnej postaci **dziennikarza** poruszającego się w społeczeństwie medialnym, w rzeczywistości „płynnej", w kulturze konwergencji. W zapleczu naszych rozważań tkwią słowa Mariana Golki: „Płynność, zmienność, tymczasowość, hybrydalność tożsamości odpowiadają oczywiście płynności i zmienności współczesnej cywilizacji zachodniej" (*Globalizacja współczesna i globalne problemy*, 2012, s. 336).

Obserwujemy też konstruowanie się dziennikarskiej tożsamości zawodowej i jej współczesne transformacje. Zgodnie ze słowami: „Ja, które się ciągle zmienia, to ja, które żyje" (Virginia Voolf, *Fale*), można uznać, że dziennikarstwo w sensie nowoczesnym, które rodziło się — bynajmniej nie bezkonfliktowo — w XIX wieku, w XXI wieku dostosowuje się do swoich czasów, z uwzględnieniem zmian społecznych, kulturowych, politycznych, technologicznych. Zmiany w dziennikarstwie prowokują dyskusje o jego „śmierci" (por. debata *Podzielony świat mediów. Śmierć dziennikarstwa*, grudzień 2012, www.youtube.com/watch?v=-sUuL1JDUNE, http://www.youtube.com/watch?v=ApDSwmAHcYE). Te są jednak chyba „przedwczesne", choć pobudzające poznawczo i nośne społecznie.

Dziennikarz o tożsamości „wibrującej", o „nasyconym ja", o wielu tożsamościach, uwikłany w politykę, zdeterminowany techniką — każde z ujęć mówi o tym, kim jest dziennikarz. Tu prosta odpowiedź: „Dziennikarz — osoba zajmująca się przygotowywaniem i prezentowaniem materiałów w środkach masowego przekazu" (zob. hasło *dziennikarz* w pl.wikipedia.org/wiki/Dziennikarz) nie zda egzaminu, powie bowiem tylko część prawdy o ludziach tworzących grupę bardzo złożoną, heterogeniczną, „płynną".

W tomie znajdujemy artykuły kładące akcent na opis tożsamości zbiorowej, profesjonalnej, a obok nich artykuły o charakterze *case study*, w któ-

rych pokazano przenikanie się tego, co zbiorowe, z tym, co indywidualne, jednostkowe.

Podobnie jak w dwóch wcześniejszych tomach z cyklu *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną*, tak i w tym poświęconym tożsamości dziennikarza głos zabierają naukowcy reprezentujący różne dziedziny wiedzy, którzy zajmują się mediami i komunikacją zapośredniczoną medialnie; są to kulturoznawcy, medioznawcy, lingwiści, historycy i teoretycy literatury. Wszyscy autorzy są pracownikami Uniwersytetu Śląskiego lub są z nim związani.

Małgorzata Kita, Magdalena Ślawska

Noty o autorach

Dr Bogusław Dziadzia

Medioznawca, socjolog, artysta. Od roku 1999 jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Śląskiego w Zakładzie Edukacji Kulturalnej, związanym z Wydziałem Etnologii i Nauk o Edukacji (Uniwersytet Śląski), gdzie prowadzi zajęcia dotyczące problematyki komunikowania masowego, kultury popularnej, socjologii sztuki, socjologii reklamy oraz andragogiki. Ukończył studia w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Śląskiego (w pracowni malarstwa). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego i współzałożycielem Fundacji Animacji Społeczno-Kulturalnej. Wsród jego publikacji wymienić można takie pozycje, jak: *Wpływ mediów. Konteksty społeczno-edukacyjne* oraz *Horyzonty kultury filmowej* (współautor Ewelina Konieczna). Poza pracą naukowo-dydaktyczną zajmuje się praktycznymi wymiarami animacji i upowszechniania kultury, uprawia malarstwo sztalugowe, fotografię oraz projektowanie graficzne.

Dr hab. Ireneusz Gielata

Historyk literatury, adiunkt w Katedrze Literatury i Kultury Polskiej Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku Białej. Zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi teorii i historii powieści, teorii narracji historycznej, w obrębie historii literatury zaś — genealogią polskiej nowoczesności. Jest autorem książek: *Nad studnią Ateny. O „Rozdwojonym w sobie" Teodora Parnickiego* (2006), *Bolesław Prus na progu nowoczesności* (2011).

Prof. dr hab. Małgorzata Kita

Językoznawca, pracownik naukowo-dydaktyczny w Katedrze Międzynarodowych Studiów Polskich Uniwersytetu Śląskiego. Jej prace naukowe dotyczą współczesnej polszczyzny (zwłaszcza języka potocznego, grzeczności językowej, języka mediów), genologii językoznawczej (głównie wywiad prasowy), komunikacji werbalnej, stylistyki językoznawczej, glottodydaktyki. Artykuły publikuje m.in. w „Biuletynie Polskiego Towarzystwa Językoznawczego", „Stylistyce", „Socjolingwistyce", „Języku Artystycznym",

w serii: „Język a Kultura" oraz w tomach zbiorowych. Jest autorką kilku książek, m.in.: *Wywiad prasowy. Język — gatunek — interakcja* (Katowice 1998), *Językowe rytuały grzecznościowe* (Katowice 2005), *Szeptem albo wcale. O wyznawaniu miłości* (Katowice 2007), *Wybieram gramatykę! Gramatyka języka polskiego w praktyce (dla cudzoziemców zaawansowanych)* (Katowice 1998, 2009). Była pomysłodawczynią i organizatorką cyklu konferencji internetowych poświęconych rozmowie, współredaktor naukowy zbiorów studiów o rozmowie: *Porozmawiajmy o rozmowie. Lingwistyczne aspekty dialogu* (Katowice 2003), *Dialog a nowe media* (Katowice 2004), *Czas i konwersacja. Przeszłość i teraźniejszość* (Katowice 2006). Jest organizatorką cyklu *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną* — wspólnie z Magdaleną Ślawską.

Prof. UŚ dr hab. Iwona Loewe

Od 1996 roku jest związana z Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego. W 1999 uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych, a w 2008 — doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa.

Do jej zainteresowań naukowych należą: problemy konstrukcji analitycznych w polszczyźnie w perspektywie stylistycznej, składniowej i leksykalnej; zagadnienia pragmatyczno-stylistyczne tekstów z funkcją perswazyjną (reklama, laudacja, zajawka radiowa, telewizyjna, zapowiedź prasowa); zagadnienia genologiczno-komunikologiczne paratekstów (nota redakcyjna, lid, zapowiedź; flesz); strategie retoryczne nowych mediów i mediów tradycyjnych w nowych odsłonach (autotematyzm, sposoby pozyskiwania odbiorcy, przemiany strategii dyskursywnych; nowe gatunki).

Jest autorką kilku monografii książkowych: *Konstrukcje analityczne w poezji Młodej Polski* (Katowice 2000) i *Gatunki paratekstowe w komunikacji medialnej* (Katowice 2007), współautorka skryptu dla studentów filologii polskiej *Gra w gramatykę. Ćwiczenia i materiały do gramatyki opisowej języka polskiego* (Katowice 2002).

Prof. dr hab. Stanisław Michalczyk

Kierownik Zakładu Komunikacji Społecznej w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Jest autorem pięciu monografii, m.in.: *Komunikowanie polityczne. Teoretyczne aspekty procesu* (2005), *Społeczeństwo medialne. Studia z teorii komunikowania masowego* (2008), *Demokracja medialna. Teoretyczna analiza problemu* (2010), oraz 80 artykułów naukowych z dziedziny komunikowania lokalnego, politycznego i teorii komunikowania masowego, jest także redaktorem prac zbiorowych, przewodniczącym sekcji badawczej Media i komunikowanie lokalne w Polskim Towarzystwie Komunikacji Społecznej.

Prof. dr hab. Jerzy Mikułowski Pomorski

Profesor w Akademii Ekonomicznej w Krakowie (w latach 1990—1996 Rektor AE) i Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Jego zainteresowania badawcze skupiają się wokół tematyki medialnej, komunikacji międzykulturowej, fragmentaryzacji społecznej i teorii społecznej Europy. Na Uniwersytecie Śląskim prowadził seminaria magisterskie dla studentów politologii. Otrzymał doktorat honorowy of Letters w Grand Valley State University w Allendale, USA (1993) i doktorat honorowy of Laws w University of Teesside w Wielkiej Brytanii (1995). Do jego ważniejszych publikacji książkowych z ostatnich lat zaliczyć można: *Zmieniający się świat mediów* (Kraków 2008), *Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym* (Kraków 2006), *Kultura wobec społecznej transformacji* (Kraków 2005), *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie* (Kraków 2004).

Prof. dr hab. Danuta Ostaszewska

Językoznawca, pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Języka Polskiego (od 1975 roku).

W swoich badaniach podejmuje zagadnienia polszczyzny historycznej oraz współczesnej, przedstawiając je za pomocą instrumentarium najnowszej lingwistyki. Jej publikacje obejmują takie dyscypliny językoznawcze, jak: fonetyka i fonologia, składnia, stylistyka, lingwistyka kulturowa, teoria tekstu, genologia. Jest autorką monografii: *Organizacja tekstu a problem gromadzenia i scalania jego informacji* (1991), *Język poetycki Jana Andrzeja Morsztyna. Z zagadnień semantyki* (1993), *Postać w literaturze. Wizerunek staropolski* (2001), *Przeobrażenia składni jako wyznacznik tendencji nowatorskich w prozie artystycznej drugiej połowy XX wieku* (2005); jest także współautorką kilku wydań podręcznika akademickiego *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego* oraz książki *Polszczyzna XVII wieku — stan i ewolucja* (2002). Ostatnie badania skoncentrowała na kształtowaniu się gatunków mowy w polszczyźnie, inicjując cykl rozpraw *Gatunki mowy i ich ewolucja* oraz serię PWN *Zagadnienia i problemy współczesnej genologii* (współredaktor R. Cudak). Współpracowała i współpracuje z uczelniami zagranicznymi: polonistyka w Moskwie, w Sztokholmie, w Kijowie, w Rydze.

Prof. dr hab. Jerzy Paszek

Był pracownikiem polonistyki Uniwersytetu Śląskiego w latach 1971—2010. Teraz wykłada w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu (Instytut Dziennikarstwa). Napisał 10 książek historycznoliterackich, głównie o Wacławie Berencie i Stefanie Żeromskim. Był też edytorem wydania krytycznego *Popiołów* w serii *Pism zebranych* Żeromskiego. Zajmował się stylistyką (debiut książkowy to *Stylistyka. Przewodnik metodyczny* z roku

1974), translatologią (współpraca z Piotrem Fastem, wydawcą serii „Studia o przekładzie") i grą w scrabble (cykl teoretycznych studiów w „Gazecie Uniwersyteckiej" UŚ). Najczęściej cytowaną jego książką jest tom biograficzny pt. *Żeromski* (seria „A to Polska właśnie") z roku 2001, gdzie pomieszczono — dzięki współpracy z Moniką Żeromską — wiele fotografii wielkiego pisarza (niektórzy krytycy twierdzą, iż to rekord ilustracyjny w polskiej biografistyce).

Prof. zw. dr hab. Marek Piechota

Urodzony 17.04.1951 roku w Ząbkowicach (dziś: Dąbrowa Górnicza), historyk literatury polskiej. Od 1993 roku jest kierownikiem Zakładu Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego. Jego podstawowe publikacje dotyczą głównie historii literatury polskiego romantyzmu: *O tytułach dzieł literackich w pierwszej połowie XIX w.* (1992), *Żywioł epopeiczny w twórczości Juliusza Słowackiego* (1993), *„Pan Tadeusz" i „Król-Duch" — dwie koncepcje romantycznej epopei* (1995), *Od tytułu do Epilogu. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu"* (2000), *„Chcesz ty, jak widzę, być dawnym Polakiem". Studia i szkice o twórczości Słowackiego* (2005), *„Słowo to cały człowiek". Studia i szkice o twórczości Mickiewicza* (2011). Jest również współautorem encyklopedii: *Słownik literatury polskiej XIX w.* (redaktorzy J. Bachórz i A. Kowalczykowa 1991, 1994, 1997, 2002), *Słownika Mickiewiczowskiego* (wraz z J. Lyszczyną, 2000), redaktorem i współautorem kilku prac zbiorowych oraz autorem blisko 150 publikacji w pracach zbiorowych i czasopismach naukowych, popularnonaukowych, społeczno-kulturalnych. Wypromował blisko 300 magistrów i 8 doktorów.

Dr Jacek Skorus

Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, specjalność — komunikacja perswazyjna. Jest autorem dysertacji *Retoryka informacji. Mechanizmy perswazji w informacji telewizyjnej* obronionej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego (2011). Do jego publikacji należą: *Czy nowa forma cenzury? Komercjalizacja informacji telewizyjnej* („Świat i Słowo" 2006, nr 2 (7)), *Rytuały codzienności. Msza informacyjna* (A. Węgrzyniak, T. Stępień, red., Katowice 2008), *Technologiczne uwarunkowania i ich wpływ na informację telewizyjną* (W. Furman, J. Marszałek-Kawa, B. Nierenberg, K. Wolny-Zmorzyński, red., Toruń 2010), *Poza granicą czasu — dokument telewizyjny „Dusza kata"* (A. Kunce, A. Węgrzyniak, red., Katowice 2010). Jest wykładowcą akademickim w zakresie nauk politycznych, medioznawstwa, kulturoznawstwa i dziennikarstwa. W ciągu trwającej ponad 30 lat kariery zawodowej był reporterem, lektorem, redaktorem wydania programów informacyjnych i publicystycznych, autorem reportaży i filmów dokumentalnych oraz transmisji na żywo z ważnych wydarzeń społecznych i poli-

tycznych. Od 2000 roku kierował Regionalną Agencją Producencką TVP Katowice, która realizowała programy na rzecz Anteny Regionalnej oraz Anten Ogólnopolskich — TVP 1, TVP 2, TVP 3, TVP Polonia, Kanał Kultura. W 2003 roku kierowana przez niego Agencja wyprodukowała pierwszy w Polsce interaktywny serial kryminalny „TAK CZY NIE" dla Programu 1. Od października 2009 roku kieruje redakcją *Panoramy* TVP 2.

Dr Magdalena Ślawska

Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, adiunkt w Zakładzie Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Jest absolwentką filologii polskiej i politologii (specjalność dziennikarstwo i komunikacja społeczna) i autorką rozprawy doktorskiej *Formy dialogowe w gatunkach prasowych*. Jako doktorantka realizowała projekt z ramienia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (tzw. grant promotorski). Interesuje się zagadnieniami genologii lingwistycznej, języka mediów oraz pragmatyki i stylistyki tekstów prasowych. W powiązaniu z zainteresowaniami naukowymi prowadzi zajęcia dydaktyczne z kultury języka polskiego, stylistyki, pragmatyki językowej, gatunków dziennikarskich, retoryki i erystyki oraz konwersatorium z analizy języka prasy. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Organizatorka cyklu *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną* — wspólnie z Małgorzatą Kitą.

Dr Mirosława Wielopolska-Szymura

Politolog, medioznawca. Jest adiunktem w Zakładzie Dziennikarstwa w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Doktorat pt.: *Kształtowanie się polityki kulturalnej w Polsce w latach 1989—2000. Koncepcje i rzeczywistość* obroniła w 2003 r. Pełniła funkcję Rzecznika Prasowego Rektora Uniwersytetu Śląskiego (2003—2005). Jej zainteresowania naukowe wiążą się przede wszystkim z polityką kulturalną, kulturą współczesną, komunikacją międzykulturową, społecznym i kulturowym oddziaływaniem mediów oraz mediami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem radia publicznego.

Dr hab. Piotr Zawojski

Jest adiunktem w Zakładzie Filmoznawstwa i Wiedzy o Mediach na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Wykłada też na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jest szefem działu „Film i Media" w kwartalniku „OPCJE".

Prof. dr hab. Urszula Żydek-Bednarczuk

Pracownik Zakładu Komunikacji Kulturowej od początku jego istnienia, od 2004 r. kierownik Pracowni Języka w Mediach. Początkowo związana

była z Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, obecnie pracuje w Instytucie Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego. W latach 1985—1989 była lektorem języka polskiego na Uniwersytecie im. Marcina Lutra (MLU) w Halle, w Niemczech. Pełniła i pełni nadal wiele ważnych funkcji zarówno w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, jak i poza nim. Była m.in. kierownikiem Studiów Zaocznych Filologii Polskiej (1983—1984) oraz Podyplomowego Studium dla Nauczycieli (1999—2003), przewodniczącą Senackiej Komisji ds. Kształcenia (1999—2005), senatorem Senatu Uniwersytetu Śląskiego (1999—2005) i prodziekanem Wydziału Filologicznego ds. studenckich (1996—2002). Wśród najważniejszych funkcji pełnionych poza Uczelnią należy wymienić członkostwo w Państwowej Komisji Poświadczenia Znajomości Języka Polskiego jako Obcego (2003—) oraz w Zespole do Spraw Kwalifikowania Lektorów Języka Polskiego jako Obcego w Zagranicznych Ośrodkach Akademickich (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 1999—), a także w zespole redakcyjnym Trafo Verlag (Berlin) i w Radzie Naukowej Międzynarodowego Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Społeczeństwa Informacyjnego (CRI) przy Uniwersytecie Śląskim we współpracy z Instytutem Fraunhofera w Cottbus. W Zakładzie Komunikacji Kulturowej na Uniwersytecie Śląskim prowadzi wykłady, konwersatoria oraz seminaria magisterskie z zakresu wstępu do komunikacji, perswazji, argumentacji i strategii, komunikacji językowej, językoznawstwa pragmatycznego i lingwistyki kulturowej. Jest także specjalistką w zakresie lingwistyki tekstu, glottodydaktyki, dydaktyki nauczania języka polskiego oraz kultury języka polskiego.

Od 1995 roku wraz z prof. dr hab. Jadwigą Kowalikową (UJ) opracowuje podręczniki i programy nauczania zgodne z zasadami reformy edukacji. Autorka 3 rozpraw naukowych, 6 podręczników szkolnych, 2 programów nauczania, około 85 artykułów naukowych oraz monografii z zakresu współczesnego języka polskiego, onomastyki, języków zawodowych, komunikacji językowej, języka mówionego, socjolingwistyki, pragmatyki, dydaktyki języka polskiego i glottodydaktyki, lingwistyki tekstu, komunikacji kulturowej, dziennikarstwa i mediów. Uczestniczyła w kilkudziesięciu konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wykładała w ośrodkach uniwersyteckich w Halle i w Ołomuńcu. Od 2003 roku uczestniczy w międzynarodowym projekcie CultMedia. Jest autorką następujących publikacji książkowych: *Słownictwo z zakresu motoryzacji we współczesnym języku polskim* (Katowice 1987), *Struktura tekstu rozmowy potocznej* (Katowice 1994), *Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu* (Kraków 2005).

Redaktor Magdalena Białek
Projektant okładki Paulina Dubiel
Redaktor techniczny Barbara Arenhövel
Korektor Aleksandra Gaździcka
Łamanie Alicja Załęcka

Copyright © 2013 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2213-1 (wersja drukowana)
ISBN 978-83-8012-090-7 (wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 16,25. Ark. wyd. 19,0. Papier offset. kl. III, 90 g Cena 28 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: PPHU TOTEM s.c.
M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

Transdyscyplinarność jest tu rozumiana szeroko – jako podejście łączące wiedzę o mediach. Pierwszym krokiem w jej stronę jest spotkanie badaczy i dokonanie bilansu wiedzy z różnych dyscyplin naukowych dotyczącej mediów.

Cena 28 zł (+ VAT)

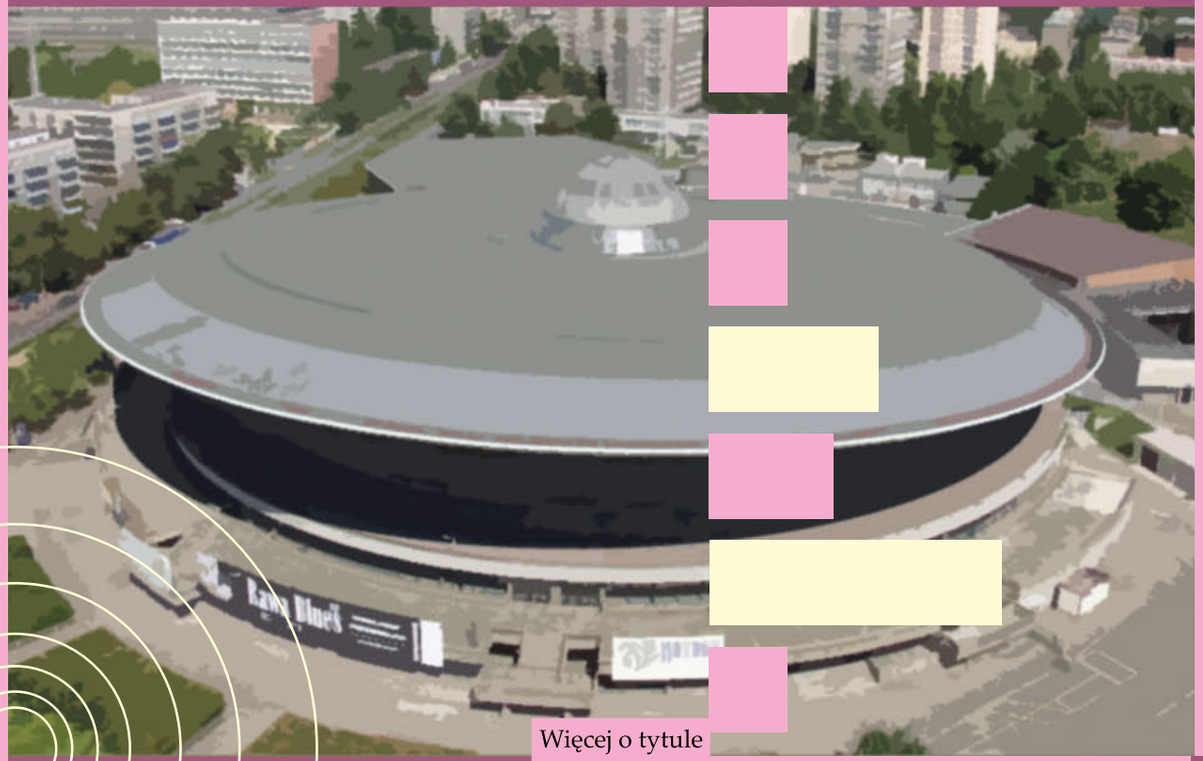

Więcej o tytule

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-090-7

Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną

Tom 3